

МІНІСТЕРСТВО СОЦІАЛЬНОГО ЗАХИСТУ НАСЕЛЕННЯ УКРАЇНИ

Н А К А З

№ 79 від 30.05.96
м.Київ

Зареєстровано в Міністерстві
юстиції України
4 червня 1996 р.
за № 264/1289

Про затвердження Типового положення про комісії для розгляду питань, пов'язаних із встановленням статусу учасника війни відповідно до Закону України "Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту"

*(Із змінами, внесеними згідно з Наказом Міністерства
праці та соціальної політики
№ 218 ([z0891-03](#)) від 06.08.2003)*

*{ Додатково див. Постанову Окружного адміністративного
суду міста Києва
№ 15/371 ([v 371805-10](#)) від 18.02.2010 }*

*{ Із змінами, внесеними згідно з наказами Міністерства
соціальної політики
№ 419 ([z0101-11](#)) від 29.12.2010
№ 834 ([z1316-16](#)) від 01.08.2016 }*

Відповідно до пункту 2 постанови Кабінету Міністрів України від 26 квітня 1996 року № 458 ([458-96-п](#)) "Про комісії для розгляду питань, пов'язаних із встановленням статусу учасника війни відповідно до Закону України "Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту", **Н А К А З У Ю:**

1. Затвердити Типове положення про комісії для розгляду питань, пов'язаних із встановленням статусу учасника війни відповідно до Закону України "Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту" ([3551-12](#)) (додається).

2. Відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 28.12.92 № 731 ([731-92-п](#)) зареєструвати Положення у Міністерстві юстиції України.

3. Контроль за виконанням цього наказу покласти на Першого заступника Міністра Алейника Б.Г., заступника Міністра Вегеру С.А., начальника Управління у справах інвалідів Мостіпан У.М., начальника Управління розробки основ з питань пенсійної політики і організації пенсійного забезпечення Гарячу О.В.

Міністр

А.В.Єршов

ЗАТВЕРДЖЕНО
Наказ Міністерства
соціального захисту
населення України
30.05.1996 N 79
(у редакції наказу
Міністерства праці та
соціальної політики України
від 06.08.2003 N 218
([z0891-03](#))

ТИПОВЕ ПОЛОЖЕННЯ
про комісії для розгляду питань, пов'язаних із
встановленням статусу учасника війни відповідно
до Закону України "Про статус ветеранів війни,
гарантії їх соціального захисту"

1. Типове положення про комісії для розгляду питань, пов'язаних із встановленням статусу учасника війни відповідно до Закону України "Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту" ([3551-12](#)) (далі - Положення) регламентує порядок створення і діяльності комісій щодо встановлення статусу учасника війни особам, які народилися до 31 грудня 1932 року включно і з поважних причин не мають можливості подати документи, що підтверджують факт роботи в період Великої Вітчизняної війни та війни з імперіалістичною Японією 1941-1945 років, а також працівникам підприємств, установ та організацій, які брали безпосередню участь у забезпеченні проведення антитерористичної операції (або залучалися до її проведення), перебуваючи безпосередньо в районах антитерористичної операції в період її проведення.

{ Пункт 1 із змінами, внесеними згідно з Наказом Міністерства соціальної політики N 834 ([z1316-16](#)) від 01.08.2016 }

2. Статус учасників війни, на яких поширюється чинність Закону України "Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту" ([3551-12](#)) (далі - Закон), у разі відсутності необхідних документів, що підтверджують факт роботи в період війни, встановлюється республіканською, обласними, районними, Київською і Севастопольською міськими, міськими, районними в містах, відомчими комісіями для розгляду питань, пов'язаних із встановленням статусу учасника війни (далі - комісії).

Відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 26.04.96 N 458 ([458-96-п](#)) "Про комісії для розгляду питань, пов'язаних із встановленням статусу учасника війни відповідно до Закону України "Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту" комісії створюються Урядом Автономної Республіки Крим, обласними, районними, Київською і Севастопольською міськими державними адміністраціями, виконавчими комітетами Рад і діють при органах праці та соціального захисту населення, які безпосередньо ведуть облік та обслуговують ветеранів війни або розглядають документи з надання встановлених пільг ветеранам війни.

Відомчі комісії створюються при військових комісаріатах та відповідних органах Міністерства внутрішніх справ, Міністерства України з питань надзвичайних ситуацій та у справах захисту населення від наслідків Чорнобильської катастрофи, Служби безпеки, Адміністрації Державної прикордонної служби.

Статус учасника війни особам, зазначеним у пункті 1 Положення, встановлюється відповідними комісіями за місцем перебування громадянина на пенсійному обліку або за місцем роботи.

Громадянам, які не є пенсіонерами, або які одержують іншу виплату замість пенсії, статус учасника війни встановлюється комісіями при органах праці та соціального захисту населення за місцем їх проживання.

3. У своїй діяльності комісії керуються законами України, актами Президента України, Кабінету Міністрів України, цим Положенням, наказами Міністерства праці та соціальної політики

України та інших органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування.

4. До складу комісій входять фахівці органів праці та соціального захисту населення, органів Пенсійного фонду, органів Міністерства оборони, Міністерства внутрішніх справ, Міністерства фінансів, Служби безпеки, медико-соціальних експертних комісій, управлінь сільського господарства та продовольства, архівних установ, представники рад ветеранів війни та праці.

У разі потреби можуть залучатися фахівці інших органів та служб. Персональний склад комісій затверджується (визначається) органом, який створив комісію.

Очолюють комісії керівники відповідних органів праці та соціального захисту населення, заступники керівників центральних органів виконавчої влади, керівники відповідних органів місцевого самоврядування.

5. Комісії організують прийняття заяв, документів та інших доказів громадян, їх розгляд, ведуть облік цих документів та приймають рішення щодо надання або відмови у наданні статусу учасника війни.

Комісії несуть відповідальність за прийняті ними рішення. Рішення комісії, яке оформлюється за формою, наведеною в додатку 1, підписують голова разом із членами комісії та скріплюють їх гербовою печаткою установи або організації.

6. Районні, міські, районні в містах, відомчі комісії зобов'язані уважно вивчити документи, заслухати пояснення громадян, які їх подали, свідків, представників державних органів і громадських організацій, рад ветеранів, дослідити інші докази, надати допомогу громадянам у розшуку документів, інших доказів, необхідних для встановлення статусу учасника війни, та в 10-денний термін з дня подання документів прийняти відповідне рішення, про що інформувати громадянина.

Комісія в обов'язковому порядку приймає документи та розглядає питання встановлення статусу учасника війни на своєму засіданні.

7. Підставою для встановлення районними, міськими, районними в містах, відомчими комісіями статусу учасника війни можуть бути довідки, що підтверджують факт роботи в період війни, особові рахунки та відомості на видачу заробітної плати, висновки медико-соціальних експертних комісій; посвідчення, атестати, характеристики, евакуаційні листи, документи держав, з якими підписані міжнародні угоди; довідки органів внутрішніх справ, суду, органів прокуратури, дізнання та слідства; довідки партизанських загонів, підпільних груп; акти, довідки заготівельних організацій, кооперативних об'єднань, управлінь сільського господарства, відповідних місцевих та інших органів державної влади та громадських організацій; дані погосподарських книг, довідки архівів та інших органів; посвідчення про урядові нагороди, нагородні листи, почесні грамоти та інші документи.

Перелік державних нагород колишнього СРСР, нагородження якими за заслуги в роки Великої Вітчизняної війни та війни з імперіалістичною Японією дає право на встановлення статусу учасника війни, наведено в додатку 2.

7-1. Підставою для надання статусу учасника війни працівникам підприємств, установ та організацій, які брали безпосередню участь у забезпеченні проведення антитерористичної операції (або залучалися до її проведення), перебуваючи безпосередньо в районах антитерористичної операції в період її проведення, є документи про безпосереднє залучення до виконання завдань антитерористичної операції в районах її проведення (витяги з наказів керівника Антитерористичного центру при Службі безпеки України або особи, яка його заміщує, першого заступника чи заступника керівника Антитерористичного центру при Службі безпеки України), а також документи про направлення (прибуття) у відрядження для безпосередньої участі в антитерористичній операції в районах її проведення (витяги з наказів, розпоряджень, посвідчень про відрядження, книг нарядів, матеріалів спеціальних (службових) розслідувань за фактами отримання поранень).

{ Положення доповнено пунктом 7-1 згідно з Наказом Міністерства соціальної політики N 834 ([z1316-16](#)) від 01.08.2016 }

8. У разі відсутності документів та інших доказів у зв'язку з воєнними діями, стихійним лихом, пожежами, аваріями, катастрофами або іншими надзвичайними ситуаціями, визначеними в Орієнтовному переліку поважних причин, що враховуються при відсутності необхідних документів заявника, наведеному в додатку 3, факт роботи в період війни підтверджується показаннями не менше двох свідків. Показання свідків оформлюються протоколом опитування свідків, що складається комісією за формою, наведеною у додатку 4.

Свідками можуть бути особи, які знають заявника по спільній з ним роботі на одному підприємстві, в установі, організації (у тому числі колгоспі) або в одній системі, або в одному населеному пункті і мають документи про свою роботу за час, стосовно якого вони підтверджують роботу заявника.

Свідками можуть бути також особи, які підтверджують факт роботи заявника і мають документи (підтвердження) про факт свого перебування на підприємстві, в установі, організації, де працювала особа, про яку вони свідчать.

Крім того, свідками також можуть бути особи, які є ветеранами війни, статус учасника війни яким (про факт їх роботи за час, про який вони свідчать) встановлено показаннями свідків.

Показання свідків, які проживають на території інших держав колишнього СРСР, оформлюється у довільній формі з засвідченням підпису свідка в установленому законом порядку. Підтвердження факту роботи цих свідків є обов'язковим.

{ Частину шосту пункту 8 скасовано на підставі Наказу Міністерства соціальної політики N 419 ([z0101-11](#)) від 29.12.2010 }

9. У разі виникнення спірних питань районна, міська, районна в місті, відомча комісії зобов'язані подати матеріали зі своїми пропозиціями і рекомендаціями для розгляду до республіканської, обласної, Київської та Севастопольської міських або відомчих комісій вищого рівня у 10-денний термін з дня прийняття рішення.

10. Республіканська, обласні, Київська і Севастопольська міські комісії зобов'язані у 20-денний термін з дня одержання документів прийняти рішення із спірних питань.

11. Республіканська, обласні, Київська і Севастопольська міські комісії зобов'язані уважно вивчати надані документи, брати до уваги інші докази, пропозиції та рекомендації районних (міських) комісій, ураховувати поважні причини, що не дають змоги громадянам подати необхідні документи, у разі необхідності запросити додаткові дані, документи і докази.

Рішення зазначених комісій оформляються за встановленою формою. Витяги з рішень комісій завіряються підписами голів і секретарів комісій, скріплюються гербовою печаткою відповідної установи та направляються для виконання в районні, міські, районні в містах, відомчі комісії.

12. Рішення комісій щодо встановлення статусу учасника війни зберігаються в особистих, у тому числі пенсійних, справах громадян і в окремих справах загального діловодства як обов'язкові документи.

За поданням комісій органи праці та соціального захисту населення, відповідні служби центральних органів виконавчої влади видають учасникам війни посвідчення в порядку та за формою, що затверджені постановою Кабінету Міністрів України від 12.05.94 N 302 (302-94-п) "Про порядок видачі посвідчень і нагрудних знаків ветеранів війни".

Передбачені Законом України "Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту" ([3551-12](#)) пільги надаються з моменту прийняття рішення комісією про надання статусу учасника війни.

13. Республіканська, обласні, Київська і Севастопольська міські, районні, районні в містах, відомчі комісії працюють під організаційно-методичним керівництвом Міністерства праці та

соціальної політики України.

14. Статус учасника війни особам, які народилися після 31 грудня 1932 року, може бути встановлений лише за наявності документів та інших доказів, що незаперечно підтверджують факт роботи в період війни.

15. Статус учасника війни особам, визначеним у пункті 2 статті 9 Закону ([3551-12](#)), які в період Великої Вітчизняної війни та війни з імперіалістичною Японією 1941-1945 років працювали в тилу в індивідуальних сільських господарствах, устанавлюється на підставі посвідчень, актів, довідок заготівельних організацій, управлінь сільського господарства, органів місцевої влади, уповноважених державних органів та громадських організацій; даних погосподарських книг, довідок, виданих архівами та іншими органами, а також рішень зборів селян та показань свідків.

Статус учасника війни особам, які навчалися в період війни у вищих, середніх спеціальних та загальноосвітніх навчальних закладах, устанавлюється у разі наявності архівних документів про залучення під час навчання до роботи в народному господарстві, направлення на практичні роботи. Підставою для встановлення статусу учасника війни в цьому разі може бути наказ (інший документ) по навчальному закладу про залучення до роботи, а також документ, що підтверджує факт навчання студента або учня у цьому навчальному закладі, або показання свідків.

16. Комісії нижчого рівня щокварталу інформують комісії вищого рівня та відповідні органи праці та соціального захисту населення, центральні органи виконавчої влади про кількість осіб, яким за звітний період встановлено статус учасника війни відповідно до абзацу третього пункту 2 статті 9 Закону ([3551-12](#)), у встановленому порядку.

17. При розгляді питань, пов'язаних із встановленням статусу учасника війни, комісії можуть брати до уваги документи інших держав, які в устанавленому порядку підтверджені державними органами колишнього СРСР, України або міжнародними угодами.

18. Роз'яснення щодо застосування цього Положення дає Міністерство праці та соціальної політики України.

19. Положення погоджено з Міністерством фінансів України, Міністерством оборони України, Міністерством внутрішніх справ України, Міністерством України з питань надзвичайних ситуацій та у справах захисту населення від наслідків Чорнобильської катастрофи, Службою безпеки України, Державним комітетом України у справах ветеранів, Адміністрацією Державної прикордонної служби України, Державним комітетом архівів України, Державним комітетом статистики України, Державною судовою адміністрацією України.

(Типове положення в редакції Наказу Мінпраці та соцполітики N 218 ([з0891-03](#)) від 06.08.2003)

Додаток 1
до пункту 5 Типового
положення про комісії для
розгляду питань, пов'язаних
із встановленням статусу
учасника війни відповідно
до Закону України "Про
статус ветеранів війни,
гарантії їх соціального
захисту"

РІШЕННЯ
комісії для розгляду питань, пов'язаних
із встановленням статусу учасника війни відповідно
до Закону України "Про статус ветеранів війни, гарантії
їх соціального захисту"

"___" _____ 20__ рік N _____

Комісія _____

_____

Гр. _____
(прізвище, ім'я, по батькові)

_____

Встановити (відмовити у встановленні) статус учасника війни

_____

(підстава)

_____

_____

Голова комісії _____
(прізвище, ініціали)

Члени комісії _____
(прізвище, ініціали)

_____

М.П.

(Додаток 1 в редакції Наказу Мінпраці та соцполітики N 218
([z0891-03](#)) від 06.08.2003)

Додаток 2
до пункту 7 Типового
положення про комісії для
розгляду питань, пов'язаних
із встановленням статусу
учасника війни відповідно
до Закону України "Про
статус ветеранів війни,
гарантії їх соціального
захисту"

ПЕРЕЛІК
державних нагород колишнього Союзу РСР, нагородження
якими в роки Великої Вітчизняної війни і війни
з імперіалістичною Японією дає право на встановлення
статусу учасника війни

I. Ордени, отримані в роки війни та післявоєнний період за особистий внесок у досягнення Перемоги у Великій Вітчизняній війні 1941-1945 років і війни з імперіалістичною Японією.

II. Медалі:

1. "За відвагу".
2. Медаль Ушакова.
3. "За бойові заслуги".
4. Медаль Нахімова.
5. "За трудову доблесть".
6. "За трудову відзнаку".
7. "За оборону Ленінграда".
8. "За оборону Москви".
9. "За оборону Одеси".
10. "За оборону Севастополя".
11. "За оборону Сталінграда".
12. "За оборону Києва".
13. "За оборону Кавказу"
14. "За оборону Радянського Заполяр'я".
15. "За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941-1945 рр."
16. "За перемогу над Японією".
17. "За самовіддану працю під час Великої Вітчизняної війни 1941-1945 рр."
18. "30 років Перемоги у Великій Вітчизняній війні 1941-1945 рр."
19. "40 років Перемоги у Великій Вітчизняній війні 1941-1945 рр."
20. "30 років Радянської Армії і флоту 1918-1948 рр."

(Додаток 2 в редакції Наказу Мінпраці та соціалітики N 218
([з0891-03](#)) від 06.08.2003)

Додаток 3
до пункту 8 Типового
положення про комісії для
розгляду питань, пов'язаних
із встановленням статусу
учасника війни відповідно
до Закону України "Про
статус ветеранів війни,
гарантії їх соціального
захисту"

ОРІЄНТОВНИЙ ПЕРЕЛІК
поважних причин, що враховуються при відсутності
необхідних документів заявника

1. Стихійне лихо.
2. Аварії, катастрофи.
3. Епідемії, епізоотії.
4. Воєнні дії.
5. Пожежі.
6. Ліквідація підприємств, установ, організацій.
7. Відсутність правонаступника.
8. Незбереження архіву з невідомих причин.
9. Недбале зберігання документів.
10. Інші.

(Додаток 3 в редакції Наказу Мінпраці та соціалітики N 218
([z0891-03](#)) від 06.08.2003)

Додаток 4
до пункту 8 Типового
положення про комісії для
розгляду питань, пов'язаних
із встановленням статусу
учасника війни відповідно
до Закону України "Про
статус ветеранів війни,
гарантії їх соціального
захисту"

**ПРОТОКОЛ ОПИТУВАННЯ СВІДКІВ
для встановлення статусу учасника війни в роки війни**

Комісія _____
(назва)

1. За повідомленням заявника _____
(прізвище, ім'я, по батькові)
_____
(місце проживання)

_____
(дата народження) (паспорт, серія, номер, ким і коли виданий)

Опитано:

Прізвище, ім'я, по батькові	Адреса

Повідомлено: _____
_____

Заявник _____
(підпис)

2. Опитування свідка _____
(прізвище, ім'я, по батькові)
_____
(місце проживання)

_____
(дата народження) (паспорт, серія, номер, ким і коли виданий)

який надав для підтвердження спільної роботи із заявником
документи:

_____,
_____

Підтверджую _____

Підпис свідка _____

Голова комісії _____
(прізвище, ініціали)

Члени комісії _____
(прізвище, ініціали)
_____

_____
(дата)

М.П.

3. Опитування свідка _____
(прізвище, ім'я, по батькові)

_____
(місце проживання)

_____
(дата народження) (паспорт, серія, номер, ким і коли виданий)

який надав для підтвердження спільної роботи із заявником документи:

_____
_____

Підтверджую _____
_____
_____

Підпис свідка _____

Голова комісії _____
(прізвище, ініціали)

Члени комісії _____
(прізвище, ініціали)
_____

_____
(дата)

М.П.

(Додаток 4 в редакції Наказу Мінпраці та соцполітики N 218
([z0891-03](#)) від 06.08.2003)